

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Rahandusminister
määrus
algtekst
RTL 2000, 1, 2

Tulumaksuseadusest tulenevate õigusaktide kinnitamine

Vastu võetud 29.12.1999 nr 120

Vastavalt tulumaksuseaduse (RT I 1999, 101, 903) paragrahvi 26 lõikele 4, paragrahvi 43 lõikele 3, paragrahvi 48 lõike 4 punktile 6, paragrahvi 48 lõikele 7 ning paragrahvi 50 lõikele 6 määraran:

§ 1. Kinnitada:

- 1) «Koolituskulude ja õppelaenu intresside tulust mahaarvamise kord» (lisatud);
- 2) «Erisoodustuste hinna määramise kord» (lisatud);
- 3) «Residendist juriidilise isiku ja temaga seotud mitteresidendi või füüsilise isiku vahel tehtud tehingute väärtuse määramise meetodid» (lisatud).

§ 2. Kehtestada laenuintressi alammääraks, millest madalama intressimääraga laenu andmine loetakse erisoodustuseks, 8% aastas.

§ 3. Tunnistada kehtetuks:

- 1) rahandusministri 21. jaanuari 1994. a määrus nr 20 «Tulumaksuseaduse rakendamise juhendi kinnitamine» (RTL 1994, 6, lk 182; RT I 1994, 91, 1567; RTL 1994, 30, lk 1011; 38, lk 1315; 1996, 4, 18; 1997, 31, 166);
- 2) rahandusministri 10. oktoobri 1994. a määrusega nr 177 kinnitatud «Kassapõhise raamatupidamisarvestuse kord» (RTL 1994, 47/48, lk 1658; 1995, 23/24, lk 787);
- 3) rahandusministri 10. juuli 1996. a määrus nr 58 «Mitteresidendist krediidi- ja finantseerimisasutuste poolt Eesti tuluallikast saadud intresside maksustamine» (RTL 1996, 85/86, 490; 1999, 148, 2100);
- 4) rahandusministri 20. märtsi 1995. a määrus nr 49 «Keskmise laenuintressi kehtestamine» (RTL 1995, 23/24, lk 790).

§ 4. Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 2000. a.

Minister Siim KALLAS

Kantsler Aare JÄRVAN

Kinnitatud
rahandusministri 29. detsembri 1999. a määrusega nr 120

KOOLITUSKULUDE JA ÕPPELAENU INTRESSIDE TULUST MAHAARVAMISE KORD

1. Käesolev kord on kehtestatud tulumaksuseaduse paragrahvi 26 lõike 4 alusel.

2. Residendist füüsilisel isikul on õigus oma tulust tuludeklaratsioonis maha arvata samal maksustamisperioodil tasutud dokumentaalselt tõendatud koolituskulud, kuid mitte enam kui residendist füüsilise isiku maksustamisperioodi tulu kokku.

3. Koolituskulud on lubatud tulust maha arvata õppeasutuse poolt antud tõendi alusel. Tõendil peavad olema järgmised rekvisiidid:

- 1) tõendi number;
- 2) tõendi koostamise kuupäev;
- 3) õppeasutuse nimi, registreerimisnumber või registrikood ja asukoht (aadress);
- 4) koolitusloa alusel tegutsevatel õppeasutustel koolitusloa number;
- 5) koolituse eest tasunud isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood või selle puudumisel sünniaeg;
- 6) koolituse eest tasunud isiku elukoha aadress;
- 7) koolitatava ees- ja perekonnanimi, isikukood või selle puudumisel sünniaeg;
- 8) koolituse liik;
- 9) koolitamise aeg;
- 10) koolituse eest tasutud summa ja tasumise kuupäev;
- 11) allkiri.

4. Õppelaenu intressid on lubatud tulust maha arvata krediidasutuse poolt antud tõendi alusel. Tõendil peavad olema järgmised rekviisid:

- 1) tõendi number;
- 2) tõendi koostamise kuupäev;
- 3) krediidasutuse nimi, registrikood ja asukoht (aadress);
- 4) õppelaenu intresside maksja ees- ja perekonnanimi, isikukood või sünniaeg;
- 5) õppelaenu intresside maksja elukoht (aadress);
- 6) tasutud õppelaenu intresside summa ja tasumise kuupäev;
- 7) allkiri.

Kinnitatud
rahandusministri 29. detsembri 1999. a määrusega nr 120

ERISOODUSTUSTE HINNA MÄÄRAMISE KORD

1. Käesolev kord on kehtestatud tulumaksuseaduse paragrahvi 48 lõike 7 alusel.

2. Tööandja maksab tulumaksu töötajale, samuti töötaja abikaasale, vanemale või lapsele, tehtud erisoodustuselt.

3. Kui erisoodustuseks on töötaja kulude katmine, loetakse erisoodustuse hinnaks tööandja poolt töötaja kulude katmiseks makstud summa.

4. Kui erisoodustuseks on tööandja omandis või valduses oleva sõiduauto tasuta või soodushinnaga kasutada andmine, loetakse erisoodustuse hinnaks 500 krooni kuus iga töö-, ameti- või teenistusülesannete või tööandja ettevõtlusega mitteseotud tegevuseks kasutatud sõiduauto kohta.

5. Kui erisoodustuseks on tööandja omandis või valduses oleva vara (välja arvatud sõiduauto) tasuta või soodushinnaga kasutada andmine töö-, ameti- või teenistusülesannete või tööandja ettevõtlusega mitteseotud tegevuseks, loetakse erisoodustuse hinnaks selle vara rendile andmise turuhind või rendile andmise turuhinna ja soodushinna vahe.

6. Kui erisoodustuseks on tööandja poolt kindlustusmaksete tasumine ning kindlustatuks või soodustatud isikuks kindlustusseaduse (RT 1992, 48, 601; RT I 1995, 26–28, 355; 1996, 23, 455; 40, 773; 1998, 61, 979; 1999, 10, 155; 27, 389) mõttes on töötaja, loetakse erisoodustuseks kindlustusmakseteks tasutud summa.

7. Kui erisoodustuseks on laenu andmine rahandusministri poolt kehtestatud laenuintressi alammäärast madalama intressiga, loetakse erisoodustuse hinnaks laenuintressi alammäära järgi arvutatud intressi summa ja laenulepingus ettenähtud intressimäära järgi tasumisele kuuluva intressi summa vahe.

8. Kui erisoodustuseks on asja, väärtpaberi, varalise õiguse või teenuse, mille realiseerimine (osutamine) on tööandja põhitegevuseks või üheks põhitegevusest, tasuta üleandmine, siis loetakse erisoodustuse hinnaks müügihind, millega sarnane asi, väärtpaber, varaline õigus või teenus realiseeritakse (osutatakse) samas koguses ning samal ajal kolmandatele, tööandjaga mitteseotud isikutele.

9. Kui erisoodustuseks on tööandja käesoleva korra punktis 8 nimetatuta asja, väärtpaberi, varalise õiguse või teenuse tasuta üleandmine, siis loetakse erisoodustuse hinnaks asja, väärtpaberi, varalise õiguse või teenuse osutamise turuhind või bilansiline maksumus (põhivara puhul jääkmaksumus) juhul, kui see on turuhinnast kõrgem või turuhinda ei ole võimalik usaldusväärset määrata.

10. Kui erisoodustuseks on tööandja asja, väärtpaberi, varalise õiguse või teenuse müük turuhinnast madalama hinnaga, siis loetakse erisoodustuse hinnaks asja, väärtpaberi, varalise õiguse või teenuse turuhinna või bilansilise maksumuse (põhivara puhul jääkmaksumuse), kui see on turuhinnast kõrgem või turuhinda ei ole võimalik usaldusväärset määrata, ja müügihinna vahe.

11. Kui erisoodustuseks on asja, väärtpaberi, varalise õiguse või teenuse vahetus turuhinnast madalama arvestusliku väärtusega, loetakse erisoodustuse hinnaks asja, väärtpaberi, varalise õiguse või teenuse turuhinna ja vahetusel aluseks võetud arvestusliku väärtuse vahe. Kui vahetatavate asjade, väärtpaberite, varaliste õiguste või teenuste arvestuslikud väärtused erinevad vastavatest turuhindadest, loetakse erisoodustuse hinnaks nende turuhindade vahe.

12. Kui erisoodustuseks on asja, väärtpaberi, varalise õiguse või teenuse ostmise turuhinnast kõrgema hinnaga, loetakse erisoodustuseks asja, väärtpaberi, varalise õiguse või teenuse turuhinna ja ostuhinna vahe.

13. Kui erisoodustuseks on loobumine rahalise nõude sissenõudmisest, loetakse erisoodustuse hinnaks rahalise nõude suurus.

Kinnitatud
rahandusministri 29. detsembri 1999. a määrusega nr 120

RESIDENDIST JURIIDILISE ISIKU JA TEMAGA SEOTUD MITTERESIDENDI VÕI FÜÜSILISE ISIKU VAHEL TEHTUD TEHINGUTE VÄÄRTUSE MÄÄRAMISE MEETODID

I. ÜLDSÄTTED

1. Käesolev kord on kehtestatud tulumaksuseaduse paragrahvi 50 lõike 6 alusel ja sätestab meetodid, mille alusel maksuhaldur võib määrata residendist juriidilise isiku ja temaga seotud mitteresidendi või füüsilise isiku vahel tehtud tehingute väärtust.

2. Käesolevas korras sätestatud meetodite rakendamiseks võrdleb maksuhaldur omavahel seotud isikute vahelise tehingu väärtust mõjutavaid tegureid mitteseotud isikute vahelise tehingu väärtust mõjutavate teguritega. Tehingu väärtust mõjutavate tegurite võrdlemisel peavad olulised tehingu tingimused olema sarnased. Tehingu tingimused on sarnased, kui ükski võrreldavate tehingute või neid tehinguid sooritanud isikute vahel täheldatud erinevus ei mõjuta oluliselt tehingu väärtust mõjutavaid tegureid või nendest erinevustest tulenevaid moonutusi on võimalik vastavate korrigeerimistega kõrvaldada. Tehingu väärtust mõjutavate teguritena vaadeldakse vastavalt valitud meetodile kas hinda, hinnalisandit või juurdehindlust. Tehingu tingimuste olulisus sõltub tehingu väärtuse määramise meetodist.

3. Sarnasust määravate tehingu tingimustena vaadeldakse kõiki tehingute, nendes osalevate isikute või keskkonna omadusi, millest võib sõltuda tehingu väärtus, eelkõige võõrandatava vara või osutatava teenuse omadusi; isikute poolt täidetud funktsioone (võttes arvesse kasutatud vara ja võetud riske); lepingutingimustes määratletud isikute õigusi, kohustusi, riske ja hüvesid; majanduslikke tingimusi ning isikute äristrateegiaid. Muu hulgas:

- kas kaubakoguste erinevused teevad vajalikuks tehinguväärtuse korrigeerimise;
- millised on kaubakogusest sõltuvad hinnaalandused, mida rakendavad sarnastel tingimustel omavahel mitteseotud isikud;
- kas tehinguväärtuses on erinevatest tarnetingimustest tulenevaid erinevusi;
- kas tehinguväärtuses on erinevusi, mis tulenevad vara võõrandaja või teenuse osutaja ja ostja erinevatest kohustustest seoses transpordi ja kindlustusega;
- kas vara võõrandaja või teenuse osutaja poolt nõutav hind tuleneb tema poolt oma turuosa suurendamiseks rakendatavast hinnastrateegiast või tema turuosa suurendamisega seotud tavalisest suurematest kuludest.

4. Maksuhaldur võib tehingute väärtuse määramisel kasutada ühte või mitut käesolevas korras nimetatud meetodit, eesmärgiga võimalikult täpselt kindlaks teha tehingu väärtus, mida sarnastes tingimustes tehtava tehingu puhul kasutavad mitteseotud isikud.

5. Maksuhaldur määrab tehinguväärtuse iga tehingu kohta eraldi. Üksteisega seotud tehingute koguväärtuse võib määrata, kui tehingud on üksteisega nii tihedasti seotud või üksteisele järgnevad, et neid pole võimalik eraldi hinnata, nt pikaajalised lepingud kaupade või teenuste tarnimiseks, immateriaalse vara kasutamise lepingud, omavahel seotud kaupade tarnelepingud.

6. Teeseldud tehingu puhul lähtub maksuhaldur tehingute võrdlemisel seotud isikute vahel toimunud tegelikust (varjatud) tehingust.

7. Tehingute väärtuse määramise meetodid on järgmised:

- 1) võrreldava hinna meetod;
- 2) edasimüügi hinna meetod;
- 3) juurdehindluse meetod.

II. VÕRRELDAVA HINNA MEETOD

8. Võrreldava hinna meetodi rakendamisel võrreldav tehingu väärtus (hind) leitakse kas:

- 1) tehingust, millega vara võõrandaja või teenuse osutaja võõrandab sarnast vara või osutab sarnast teenust sarnastel tingimustel temaga mitteseotud isikule, või
- 2) tehingust, millega vara või teenuse ostja ostab sarnast vara või sarnast teenust sarnastel tingimustel temaga mitteseotud isikult.

9. Võrreldava hinna meetodit ei rakendata:

- 1) kui informatsiooni hankimine selliste tehingute toimumise või tingimuste kohta ei ole otstarbekas või
- 2) kui erinevusi tehingute väärtuste (hindade) vahel ei ole võimalik piisava täpsusega korrigeerida, et selgitada välja mitteseotud isikute poolt sarnastel tingimustel tehtava sarnase tehingu väärtust. Viimatinimetatud juhul tohib võrreldava hinna meetodit rakendada ainult koos teiste meetoditega.

III. EDASIMÜÜGI HINNA MEETOD

10. Edasimüügi hinna meetodit rakendatakse, kui vara, mis on soetatud maksumaksjaga seotud isikult, müüakse edasi müüjaga mitteseotud isikule.

11. Meetodi rakendamisel võetakse aluseks tehinguväärtus, millega punkti 10 kohaselt maksumaksjaga seotud isikult soetatud vara müüakse edasi müüjaga mitteseotud isikule. Nimetatud väärtusest lahutatakse arvestuslik edasimüügil rakendatav hinnalisand, mis moodustub müüja poolt seoses tehinguga kantud kuludest,

proportsionaalsest osast perioodikuludest ja täidetud funktsioonide kohasest kasumist, ning mida sarnase tehingu puhul tavaliselt saab müüja, kes ei ole ostjaga seotud isik. Saadud tehinguväärtust vaadeldakse tehinguväärtusena, mida samas tehingus oleksid rakendanud omavahel mitteseotud isikud.

12. Arvestuslik hinnalisand leitakse sama isiku ja temaga mitteseotud isiku vahelise tehingu hinnalisandi võrdlemisel vaatlusaluse tehingu hinnalisandiga või omavahel mitteseotud isikute vahelise tehingu hinnalisandi võrdlemisel vaatlusaluse tehingu hinnalisandiga. Arvestusliku hinnalisandi leidmisel on oluline täidetud funktsioonide sarnasus.

13. Edasimüügi hinna meetodit ei rakendata:

- 1) kui informatsiooni hankimine selliste tehingute toimumise või tingimuste kohta ei ole otstarbekas või
- 2) kui erinevusi tehingute hinnalisandite vahel ei ole võimalik piisava täpsusega korrigeerida, et selgitada välja mitteseotud isikute poolt sarnastel tingimustel tehtava sarnase tehingu väärtust. Viimatinimetatud juhul tohib edasimüügi hinna meetodit rakendada ainult koos teiste meetoditega.

IV. JUURDEHINDLUSE MEETOD

14. Juurdehindluse meetodi rakendamisel lähtutakse seotud isikute vahelises tehingus vara võõrandaja või teenuse osutaja poolt seoses tehinguga kantud kuludest. Vara soetusmaksumusele või teenuse osutamisega seotud kuludele lisatakse arvestuslik juurdehindlus, et tagada kasum, mis vastab täidetud funktsioonidele ja valitsevatele turutingimustele, ning mida sarnase tehingu puhul tavaliselt saab müüja, kes ei ole ostjaga seotud isik. Saadud tehinguväärtust vaadeldakse tehinguväärtusena, mida samas tehingus oleksid rakendanud omavahel mitteseotud isikud.

15. Arvestuslik juurdehindlus leitakse sama isiku ja temaga mitteseotud isiku vahelise tehingu juurdehindluse võrdlemisel vaatlusaluse tehingu juurdehindlusega või omavahel mitteseotud isikute vahelise tehingu juurdehindluse võrdlemisel vaatlusaluse tehingu juurdehindlusega. Arvestusliku juurdehindluse leidmisel on oluline täidetud funktsioonide sarnasus.

16. Juurdehindluse meetodi rakendamisel seotud ja mitteseotud isikute poolt kasutatavaid erinevaid kuluarvestuse meetodeid tuleb korrigeerida, tagamaks sama liiki kulude kasutamise arvestusliku juurdehindluse leidmisel.

17. Juurdehindluse meetodit ei rakendata:

- 1) kui informatsiooni hankimine selliste tehingute toimumise või tingimuste kohta ei ole otstarbekas või
- 2) kui erinevusi tehingute juurdehindluste vahel ei ole võimalik piisava täpsusega korrigeerida, et selgitada välja mitteseotud isikute poolt sarnastel tingimustel tehtava sarnase tehingu väärtust. Viimatinimetatud juhul tohib juurdehindluse meetodit rakendada ainult koos teiste meetoditega.